

UMJETNOST
JE



rawpixel

ŽENSKOG
RODA

"To su bile stare vukobaše, po gorama đecu što rađaše..."
– Radovan Bećirović Trebješki (Stare Crnogorke)



"Skulptura je omaž tragičnoj ličnosti stare Crnogorke. Apstrahovana ženska forma izdvađa se iz, na raznim mjestima okrnjene i "ranjene", drvene mase. Radi se o blago savijenoj i mršavoj figuri žene, bez jasnih crta lica i jasno razlučenih djelova tijela. Na mjestu gdje bi se uslovno nalazilo srce uglavljen je kamen – simbol trpljenja i snage. Sve ovo, rane, savijenost, ispijenost i kamen, treba da ukaže na jad, čemer i korotu - pečat stare crnogorke, iznurene žene koja je oblikovana životnim mukama i nedaćama.

Rad je inspirisan ženama - tragičnim junacima, koje su kroz domaću istoriju prolazile kroz najteža životna iskušenja, i podnosile ih hrabro i nepokolebljivo. Kada se govori o društvenom statusu žena kroz crnogorsku i uopšte balkansku istoriju, može se zaista s pravom govoriti o neravnopravnosti, nasilju, marginalizovanosti, i svim drugim momentima koji su dio opšteprihvaćenog i sveprisutnog diskursa na tu temu."

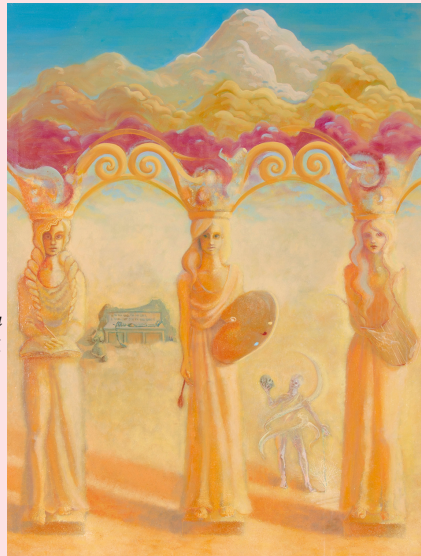
Mato Uraljević

*"U vječnom toku, koliko je krhko čvrsto?
Dezintegrirana materija svemijenjajućeg uma
Kako ćemo preživjeti ovu fluidnost vremena?"*

- Rastom, najvišom formom pobjede."

"...Karijatide zajedno sa pustinjom nose nebo i friz koji je potpora nebu je načinjen od spirala, koje se sada pojavljuju kao lajt motiv. U drugom planu figura drži lobanju u ruci i gleda je direktno u oči. Iz druge ruke figure teče voda, i zbog te vode, u pustinji niče plavi cvijet.

Plavi cvijet predstavlja glavnu ideju na koju je slika fokusirana, a to je najviša forma pobjede-rast, dok spirala traje."



Mia Vujović



"Vremena se mijenjaju, tehnologija napreduje kao i čovjek koji mora da je prati u stopi. Ipak da li se to odnosi na sve aspekte našeg društva? Uprkos svom tom razvitku , ostaju tragovi prošlosti koji i uključuju krajnje konzervativni pogled na ženski pol. Dok sam istraživala borbu žena kroz istoriju koje su vodile, a izgleda i dalje vode, naišla sam na priču Sestri Mirabel. Njihov tragičan a opet pobjednički svršetak me nije mogao ostaviti ravnodušnom. Pa sam odlučila da istaknem njih kao glavni simbol koji se bori protiv nasilja nad ženama. "

25. novembar je Međunarodnim danom borbe protiv nasilja nad ženama - dan sjećanja na sestre Mirabel.

Viktorija Perošević



"Moja slika govori o ptici koja leti ka svjetlosti dana, o novorođenčetu lišenom polnosti, o ženi koja je u potrazi za novom slobodom. "

Nikola Pavličević



Sara Petrović



"Čini se, naime, da frazeologizmi jedne kulture jesu i istine jedne zajednice, njena uvjerenja i stavovi. U našem društvu, takve istine, nažalost, jesu i istine duboke neravnopravnosti i društvene podijeljenosti. Naime, nalazimo ih u govoru, ponašanju i međuljudskim odnosima pripadnika naše kulture."

Ako se vratimo na početno „Prvo pa muško“ jasno je da ono nam daje i sliku društvenih vrijednosti, i predstavu o crnogorskoj ženi, koja je uveliko sputana uvjerenjima njenog okruženja. Tako je svakodnevna pojava našeg društva i diskriminacija žena i prije njihovog rođenja, pri čemu žene gube osnovno ljudsko pravo, pravo na život. Crnogorka postaje Neželjena ili nepoželjna žena. Nasuprot ovoj surovoj istini, prilazemo jedan jedini argument. Ljudski život je vrijedan sam po sebi i njegova vrijednost ostaje neupitna. "



"Svojim radom preispitujem značenje jednakosti u našem društvu. To je predstava ravnopravnosti polova "na tradicionalni crnogorski način". "

Dubravka Tomičić



"Motivacija za moj rad je bila narodna poslovice „Zna se ko kosi, a ko vodu nosi!”.

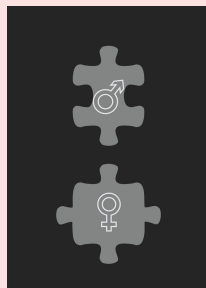
Fotografija preispituje ustaljene rodne odnose, koji su postojali kao dio nekad okamenjene društvene hijerarhizacije koja se između ostalog iskazivala i potvrđivala poslovično: „Zna se ko kosi, a ko vodu nosi“. Ta poslovice je sažeto ukazivala na to da postoji neophodna potreba za hijerarhijom i dominacijom u međuljudskim odnosima, za odnosom nadređenog i podređenog. Međutim, preispitivanje se javlja u formi pitanja, preispituje se i česta današnja situacija, rotacija tih uloga. Rad nema za cilj da ukaže na pogrešnu i ispravnu ulogu, već upravo samo da pita i tjera na razmišljanje. Oneobičavanjem stereotipne slike želim da uz pomoć humora i satire utičem na posmatrača da se distancira i slobodno promišlja fenomene međuljudskih odnosa i uloga."

Iva Marinović



Marija Radusinović

"Ovim radom željela sam da obuhvatim devijaciju unutar crnogorskog društva u kojoj se selektivni abortus posmatra kao neophodan čin za očuvanje porodične loze. On se dešava iz iracionalnih pobuda, kompleksa i niskog nivoa svijesti ili neznanja.



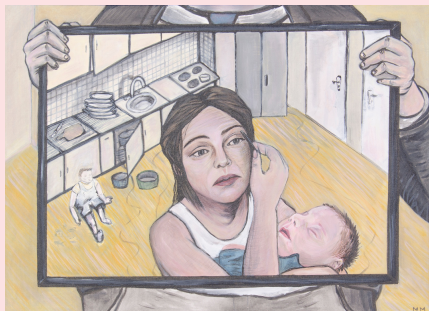
Ovakva vizura iz svog okvira isključuje mogućnost cijele jedne dimenzije koju žensko dijete može unijeti u porodični krug.

Direktno miješanje čovjeka u prirodne tokove diskriminišući novi život na osnovu pola time pravi disbalans koji predstavlja latentno samoubistvo tog društva."

Jovana Mrvaljević



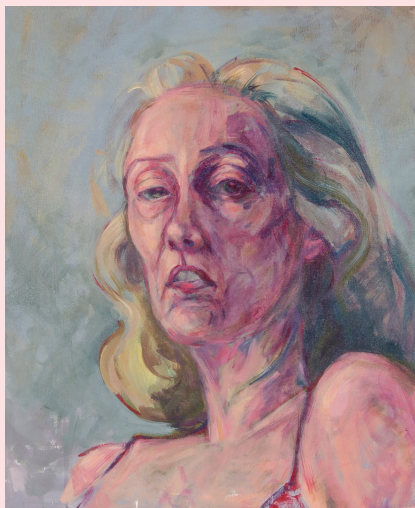
Ivana Radulović



"...Željela bih da osoba koja se zagleda u oči ove žene na slici prepozna u njima neki dio sebe, a da je pasivnost naslikane isprovocira se trgne iz neke svoje lične situacije. Takođe, dijete koje sjedi u pozadini je dijete koje posmatranjem svojih roditelja upija uvjerenja i obrasce ponašanja koji će se prenijeti i na njegov život a kasnije i njegovu porodicu. I o tom primjeru koji dajemo treba dobro razmisliti."

... namjerno SAM situaciju postavila u porodičnoj atmosferi kako bih naglasila da je ona osnov svega i uticaj koji ima na djecu tj. nove generacije koje od malena nesvjesno sakupljaju informacije o rodnoj ravnopravnosti."

Maja Marinović



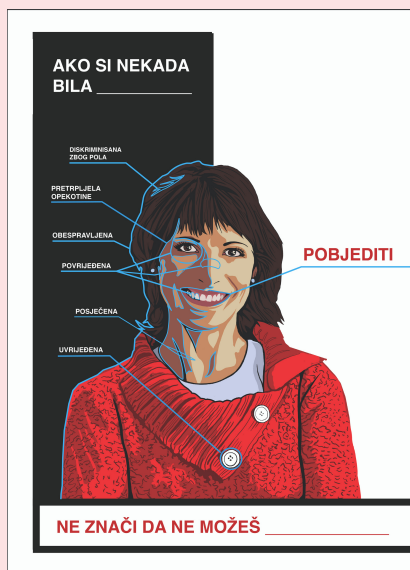
"Portret je jedna vrsta svjedočanstva da nasilje ne ostavlja uvijek fizički trag već suzbija potencijal zrtve i otežava mogućnost da se ona ostvari i da bude zadovoljna i ispunjena."

Sara Laličić



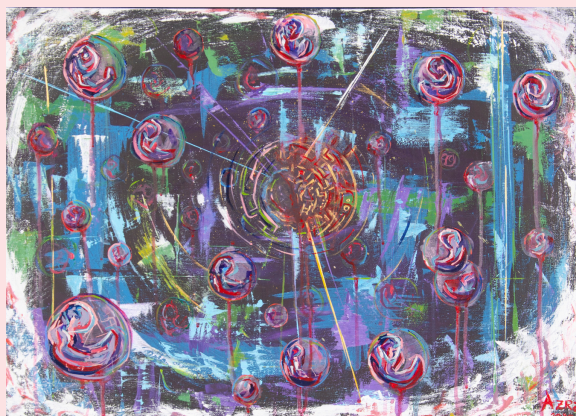
"Idejno rjesenje za ovaj rad sam utemeljio u okviru mitoloskog događaja koji je za mene možda vrhunski simbol ženstvenosti, a koji u sebi sadrži sve psiholoske aspkte arhetipskih figura anime i animusa. Poznato je da svaka osoba bilo kojeg pola u sebi sadrži i muski i ženski aspekt licnosti, u cijoj neusklađenosti mozda i leži problem selektivnih abortusa, sto zapravo predstavlja skrnavljenje jednog prirodnog slijeda stvari. Upravo sam u tom pogledu, u skoljku kojom je Venera doplovila do obale, smjestio nerodjeni fetus, cime sam sam skrnatio i sam mitoloski događaj koji opisuje upravo rodjenje boginje ljepote..."

Miloš Kontić



"Na datom plakatu vidite portret jedne žene koja je osjetila onu zlu stranu ovoga svijeta, koja nije odustala od sebe, koja se nije predala i ukazuje na to da u životu uvijek imamo pravo na izbor ma kakav god da je. Znam da se nije lako uzdići iz pepela, no ovaj rad je tu da služi kao mali podsjetnik kojemu je glavna svirha da ometa nečiju pažinju i da šalje kazanu poruku, jer znate ponekad je upravo žiška ta koja započinje vatru."

Nikola Matić



"Selektivni abortus je genocid nad ženskim rodom o kome niko ne govori."

"Bez traga u beskrajju"

Azra Mehonjić



Malika Tulebayeva



Seksualna objektivizacija ženskog tijela odnosi se na viđenje ženskog tijela kao objekta požude muškaraca, pri čemu se njena ličnost i ono što jeste stavljaju u drugi plan. Glavno je oružje marketinških poduhvata, a trenutno veliki problem koji prouzrokuje opsjednutost postavljenim standardima ljepote, a samim tim psihološke probleme, depresiju, poremećaje ishrane, gubitak identiteta i još mnoge druge.

Prvo vidimo cijelu figuru, a u narednim fazama postepeno smanjivanje vidljivosti gornjeg dijela tijela, da bi se na kraju prekrila i glava. Jedino što je vidljivo su njene noge, kao dominantno predstavljene dio tijela koji će okupirati svačiju pažnju. U skladu sa fazama fotografije, gradi se i ženski simbol. Potpuno je izgrađen onda kada se i definicija žene grubo poistovjeti sa dijelom njenog tijela, a ne onim što jeste."

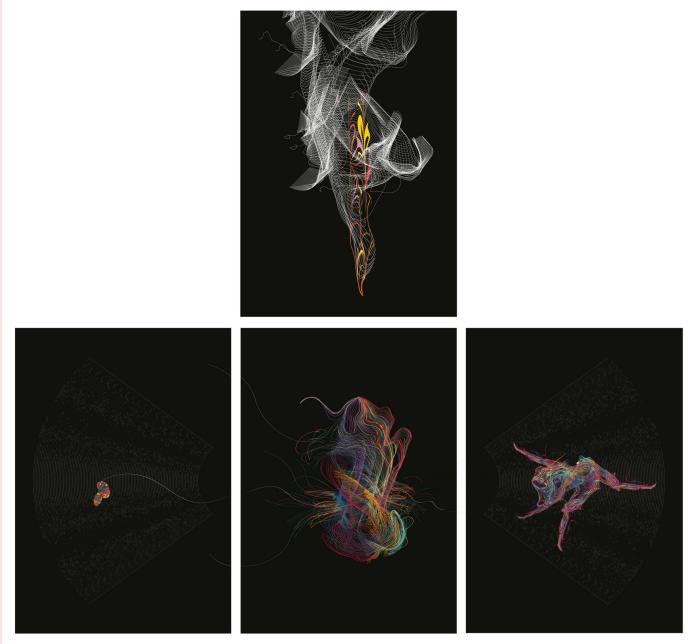
Lana Bulatović



"Kad izađes iz kaveza, stave te u okvire"

Bosiljka Bakočević

"Ultrazvuk aspiracije"

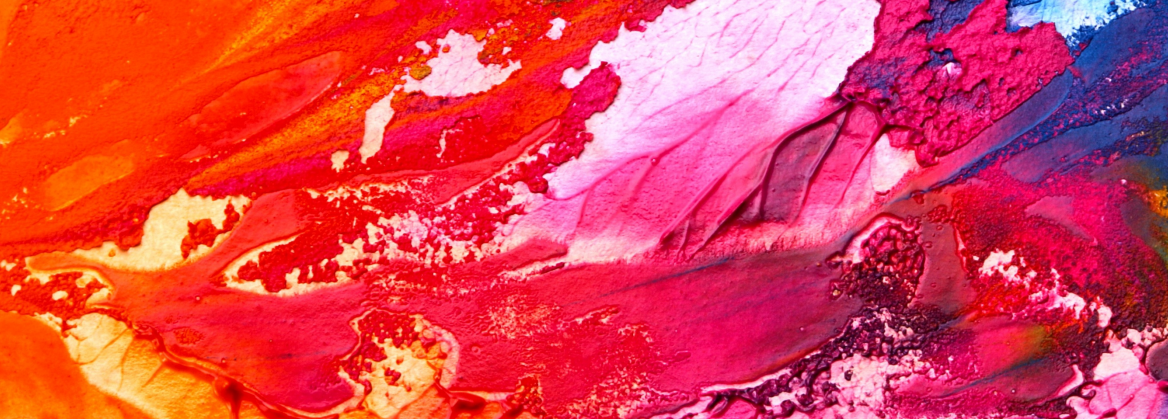


"... Tako je ovaj rad plod slučajnih isprepletanosti linija koje su, kao i kod samog čudesnog procesa stvaranja života u materici vremenom izrodile finalnu formu koja se nazire uobličena skrivenom ženskom figurom.

U samom procesu nastale forme su sebi same pripisale značenja i svrhu i odabrale spektrum ove izložbe i mene kao prenosnika kroz koji će se transponovati i predstaviti višu poruku publici te je uhvatiti u mrežu niti od kojih je sašivena.

Uhvaćena u kutiji triptiha kao vremenskim predstavnikom prošlosti, sadašnjosti i ukradene budućnosti, pod stalnim je pritiskom izdignutog predatora koji diktira opstanak korova društvenih predrasuda. Ultrazvučni zvuci ili končane niti nikad prekinute pupčane vrpce koja se vuče u vidu metalne posljedice na majku, porodicu i društvo prerasle su u ovaj projekat nazvan ultrazvuk aspiracije. Aspiracije kao procesa isisavanja života iz materice, kao neispunjenih životnih aspiracija nikadrođenčeta i aspiracija života u kome se diše pod maskama, u kome je unaprijed predodređen rod i boja prava na vazduh."

Milena Mandić



U saradnji sa **Fakultetom likovnih umjetnosti sa Cetinja** angažovali smo studente/kinje slikarstva, vajarstva, grafike i grafičkog dizajna, koji su kroz umjetničke forme na svoj način, vodeći se načelima ženskih prava predstavili temu rodne ravnopravnosti.

Sigurna ženska kuća sprovodi projekat "**Umjetnost je ženskog roda**", podržanog od strane **Ministarstva za ljudska i manjinska prava**. Cilj projekta je doprinijeti eliminaciji rodnih stereotipa kod građana/ki putem umjetničkih formi, koje će ujedno biti i početak oblikovanja kulture u Crnoj Gori koja ruši patrijarhalnu ideologiju i neravnomjeran položaj žena.



Ministarstvo za ljudska i manjinska prava

